

Aan

Minister VWS
Staatssecretaris VWS

Deadline: 3 oktober
2022

nota

Beleidsvisie seksuele gezondheid

TER BESLISSING

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Bevolkingsonderzoek en
Medische Ethiek

Opgesteld door

Datum

9 augustus 2022

Kenmerk

Uw kenmerk

Zaaknummer

Bijlage(n)

1

1. Aanleiding

Voor u ligt de *Kamerbrief Beleidsvisie seksuele gezondheid* met acties voor de komende jaren. Seksuele gezondheid is een breed begrip en behelst zowel de bestrijding van soa's als het bevorderen van seksuele gezondheid via collectieve preventie inzet, waaronder seksuele vorming in het onderwijs. Het is daarmee een gedeelde verantwoordelijkheid van de minister van VWS (gezondheidsbescherming/infectieziektebestrijding) en staatssecretaris van VWS (preventie en seksualiteitshulpverlening).

Op 22 september heeft de staatssecretaris van VWS met PG gesproken over de brief. Vanwege omstandigheden kon de minister hier toen niet bij aanschuiven, maar er is afgesproken dat de bespreking (inhoud brief en besprekpunten) met de staatssecretaris zou volstaan.

Bijgevoegd is een schone en een track changes versie van de Kamerbrief en de bijbehorende bijlage waarin de speerpunten en acties overzichtelijk zijn weergegeven zonder tijdaanduiding en financiën.

2. Geadviseerd besluit

Akkoord op de beleidsvisie en verzending aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Uitkomsten overleg 22 september

Tijdens het vorige overleg zijn de drie besprekpunten akkoord bevonden. Dit betroffen:

1. Het nastreven van een meer integrale aanpak van seksuele gezondheid vanuit VWS richting gemeenten en GGD'en en vanuit gemeenten.
2. De toekomstverkenning naar de positionering van de Regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG) in het zorgstelsel.

Er is afgesproken dat over de volgende zin afstemming zou plaatsvinden met Onbedoelde Zwangerschappen: 'Uit het meest recente onderzoek naar seksuele gezondheid in Nederland (2017) weten we dat over het algemeen Nederlanders tevreden zijn over hun seksleven, *dat het gebruik van anticonceptiemiddelen hoog is* en dat er acceptatie van seksuele diversiteit is'. Deze uitspraak klopt. Uit onderzoek blijkt geen algemene daling van het anticonceptiegebruik. De

veldpartijen signaleren wel bepaalde ontwikkelingen (mogelijke toename aversie hormonale anticonceptie; afname condoomgebruik; betrokkenheid mannen te laag), deze signalen zijn met u gedeeld maar blijken nog niet uit onderzoek. Omwille van deze signalen is aan de zin toegevoegd: *'het gebruik van anticonceptiemiddelen over het algemeen hoog is.'*

Datum
9 augustus 2022
Kenmerk

Context beleidsvisie seksuele gezondheid

Seksuele gezondheid is meer dan de afwezigheid van soa's of hiv, het voorkomen van onbedoelde zwangerschappen of het voorkomen van seksueel grensoverschrijdend gedrag of seksueel geweld. Het is het vermogen om seksueel je eigen regie te voeren. Het vereist een positieve en respectvolle benadering van (diversiteit in) seksualiteit en seksuele relaties. Op individueel niveau vereist dit kennis, vaardigheden en vrijheid om naar eigen invulling plezierige, veilige en (indien seksualiteit met een ander of anderen wordt beleefd) gelijkwaardige seksuele belevingen te kunnen aangaan. Van de samenleving vereist dit goede voorlichting en opvoeding, laagdrempelige ondersteuning en zorg, en een maatschappelijke context waarin wordt onderkend dat seksuele gezondheid een belangrijk onderdeel is van iemands welzijn en waarin seksuele gezondheid, seksualiteit, seksueel plezier en wensen en grenzen bespreekbaar zijn.

Voor de komende jaren streven we de volgende strategische doelen na:

1. Inwoners van Nederland zijn dusdanig goed geïnformeerd dat zij op basis hiervan in staat zijn om keuzes te maken over hun seksuele gezondheid en de keuzes van anderen te respecteren, met als doel prettige, vrijwillige en veilige seks, beschermd tegen soa en hiv, seksueel geweld en onbedoelde zwangerschap.
2. inwoners van Nederland hebben toegang tot passende, betaalbare, en kwalitatief goede (seksuele) gezondheidsvoorzieningen, zorg, advies, ondersteuning en bescherming bij hulpvragen en problemen rond hun seksuele gezondheid, inclusief soa en hiv.

Dit doen we via onderstaande speerpunten:

- a) de seksuele gezondheid vollediger en structureler in beeld te brengen. Momenteel ontbreekt een breed, integraal en structureel beeld van de seksuele gezondheid in Nederland. We verkennen de mogelijkheden om de monitoring te verbreden en structureler in te zetten.
- b) het bevorderen van seksuele gezondheid (via o.a. collectieve preventie door gemeenten met aandacht voor integraliteit in verwante dossiers, inzet op wegnemen seksuele gezondheidsachterstanden, stimuleren bespreekbaar maken seksuele gezondheid en seksualiteit zorgverleners, het bereiken van ouders/opvoeders);
- c) het verbeteren van de positionering van de (aanvullende) seksuele gezondheidszorg in zorgstelsel (via o.a. toekomstverkenning regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG)¹, verbetering ASG-praktijk);
- d) het verbeteren van de preventie, opsporing en behandeling van soa's;
- e) het verbeteren van de preventie, opsporing en behandeling van hiv (0 nieuwe besmettingen per jaar is binnen handbereik); en

¹ Met deze regeling ontvangen de centra seksuele gezondheid van de GGD'en subsidie om aanvullende soa-zorg voor risicogroepen en aanvullende seksualiteitshulpverlening voor jongeren onder de 25.

f) Seksuele gezondheid verbeteren en beter in beeld brengen op de BES-eilanden. Er zijn signalen dat het niet goed gaat met seksuele gezondheid op de BES. De voorzieningen in Nederland (of vergelijkbare voorzieningen) zijn niet beschikbaar op de BES.

Datum
9 augustus 2022
Kenmerk

Planning Kamerbrief

We zijn voornemens in de week van 3 oktober de Kamerbrief aan de Tweede Kamer aan te bieden. Met woordvoering wordt de mogelijkheid bekeken voor publiciteit.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

- In eerdere debatten is om aandacht gevraagd voor de wachtlijsten voor deelname aan de PrEP-pilot. De minister van VWS heeft hierover recent een Kamerbrief gestuurd.
- GGD-GHOR is voornemens een brief te versturen naar aanleiding van de ervaren financiële knelpunten rond de ASG-regeling. Mogelijk zal de Kamer een reactie wensen of debat aanvragen (zie onderdeel C in de Kamerbrief).

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Deze inzet raakt aan aanpalende dossiers als onbedoelde zwangerschappen en het nationaal actieplan seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld. Met de betrokken collega's is de beleidsvisie afgestemd. De lijn – inzet op seksuele gezondheid in den brede – met aandacht voor positieve seksuele gezondheidsbevordering, wordt daarin gedeeld en sluit aan op de visie vanuit deze beleidsterreinen. Gelijktijdig loopt de wetswijziging van de Wet PG, waarmee het RIVM de wettelijke taak krijgt landelijk regie te voeren over de ASG uitvoering.

c. Financiële en personele gevolgen

Voor het bevorderen en beschermen van seksuele gezondheid worden subsidies verstrekt aan diverse instellingen die zich bezighouden met gezondheidsbevordering. Dit betreft stichting Rutgers, Aidsfonds - Soa-Aids Nederland, Stichting HIV monitoring en de Hiv Vereniging Nederland. Tevens wordt de ASG-regeling en de PrEP-pilot gefinancierd. In totaal gaat het hierbij om ruim €55.000.000,-. Aangekondigde extra activiteiten worden vanuit de begroting van dPG en DZJCN betaald.

d. Juridische aspecten haalbaarheid Nvt

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

VWS: PG, Jeugd, MO, LZ, ZJCN, FEZ

Interdepartementaal: OCW

Extern: RIVM, Aidsfonds- Soa Aids Nederland, Rutgers, GGD-GHOR Nederland, diverse CSG's, LHV, Platform Soa en Seksuele Gezondheid

f. Gevolgen administratieve lasten Nvt

g. Toezeggingen

Nieuwe toezeggingen:

1. Delen opdrachtformulering toekomstverkenning ASG-regeling binnen het huidige zorgstelsel eind 2022
2. Delen uitkomsten toekomstverkenning ASG-regeling binnen het huidige zorgstelsel begin 2024
3. Tussenevaluatie PrEP en reactie delen najaar 2022

Datum

9 augustus 2022

Kenmerk

h. Fraudetoets

Nvt

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Alleen de tot personen herleidbare informatie is niet leesbaar gemaakt in verband met de bescherming van de persoonlijke levensfeer.